

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Psykolog

FER sak: 54/17K

Dato: 05.06.18

**VEDR.: FAGETISK KLAGESAK
KLAGER:
INNKLAGET PSYKOLOG:**

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 07.12.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 02.06.18.

Saksgang

07.12.17	FER mottok brev fra klager.
02.01.18	FER mottok tillegg til klagen.
18.01.18	FER mottok kopi av journal fra klager.
29.01.18	FER vurderte henvendelsen i møte.
22.02.18	FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
22.02.18	FER mottok tillegg til klagen.
12.03.18	FER mottok kommentar fra klager.
22.05.18	FER mottok sluttkommentar fra innklagede psykolog.
02.06.18	FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

I brevet fremkommer det at klager har vært i behandling hos psykologen i flere år. I følge klager har denne behandlingen de siste to årene vært uten resultat.

Klagen oppsummeres i følgende punkter:

1. Klager beskriver at psykologen har undersøkt hans politiske ståsted blant annet med tanke på å vurdere mulig radikalisering. I følge klager har dette vært overdrevent og han har oppfattet slik utspørring som krenkende og som et tillitsbrudd, samt at det har forverret hans symptomer ved at han følte seg forfulgt og ble engstelig.

2. Klager beskriver at han gjentatte ganger har opplevd at psykologen ikke tar han på alvor og at psykologen har håndtert vanskelige tema ufølsomt og avvisende, blant annet ved å «skrike og kjeft» på klager.
3. Klager beskriver at han har ønsket å avslutte behandlingen, med bakgrunn i manglende tillit til psykologen og opplevelse av at behandlingen ikke virket, eller bidro til en forverring av hans tilstand. I følge klager, oppfordret psykologen til å fortsette til tross for dette og klager understreker at han opplever seg utnyttet økonomisk.

ii) Relevante punkter i ”Etiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

Rådet valgte å ikke åpne punkt 1 i oppsummeringen for kontradiksjon fordi FER ikke har mandat til å undersøke og eventuelt overprøve psykologens faglige vurderinger. Rådet valgte å åpne for kontradiksjon på punkt 2 og 3 i oppsummeringen, med utgangspunkt i prinsippene:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer.

Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

FER ba psykologen reflektere over klagers opplevelse av at han gjentatte ganger ikke er tatt på alvor og er blitt behandlet på en måte han oppfatter som ufølsom og avvisende, herunder også opplevelsen av å ha blitt kjeftet på.

Informert samtykke og valgfrihet

Psykologen gjør informert samtykke mulig gjennom å informere klienten om planlagte tiltak, og drøfter kontinuerlig sine handlinger og de sannsynlige følgene av disse, slik at klienten har et grunnlag for å velge om han/hun vil delta eller ikke.

Hvis en klient er mindreårig eller underlagt verge/formynder, innhentes informert samtykke under tilbørlig hensyntagen til de berørte personers selvstendighet.

Selvbestemmelse

Psykologen sørger for å ivareta maksimal autonomi og selvbestemmelse for klienten, inkludert retten til å gå inn i og til å avslutte den profesjonelle relasjonen. I arbeid med

barn, personer underlagt lovhjemlet tvang eller i pressede akutte situasjoner kan, under hensyntagen til gjeldende lovgivning, frivillighetsprinsippet fravikes, men en samarbeidsrelasjon tilstrebes også her.

FER ba psykologen reflektere over klagers opplevelse av at han ønsket å avslutte behandlingsforløpet uten at dette ble hørt. Videre å redegjøre for hvilke refleksjoner og vurderinger psykologen gjorde seg om mulighet for videre bedring eller endring i perioden klager viser til at han opplevde behandlingen som uten, eller med negativ, virkning.

Rollekonflikter og utnyttning

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit.

FER ba psykologen om å reflektere over klagers opplevelse av at psykologen skal ha hatt et økonomisk motiv for fortsettelse av behandlingen, klagers opplevelse av at han ønsket å avslutte behandlingsforløpet uten at dette ble hørt og redegjøre for hvilke refleksjoner og vurderinger psykologen gjorde seg for mulighet for videre bedring eller endring i perioden klager viser til at han opplevde behandlingen som uten, eller med negativ, virkning.

iii) Innklagedes redegjørelse.

Psykologen har supplert sin redegjørelse med kopi av sin uttalelse til Norsk Pasientskadeerstatning. I redegjørelsen samt i denne uttalelsen beskriver psykologen behandlingsforløpet og vurderinger som er gjort i løpet av denne.

Psykologen gir i sin redegjørelse til FER uttrykk for å anerkjenne klagers opplevelse av henne, og fremholder at hun har forståelse for dette både ut i fra sin kjennskap til klagers historie, tema og progresjon i behandlingen og hvordan hun forholdt seg til kommunikasjon rundt enkelte tema. Psykologen mener å ha behandlet klager med respekt og verdighet og gir flere ganger i sin redegjørelse uttrykk for forståelse for klagers opplevelser.

Om avslutning av behandlingen, bekrefter psykologen at dette første gang ble tematisert ca. to år før behandlingen ble avsluttet. Psykologen gjør rede for at klager var svært ambivalent til å avslutte, at flere andre behandlingstilbud ble avvist, samt at hun vurderte klagers opplevelse av behandlingen og ambivalens som tegn på en ønsket endringsprosess. Videre at klager selv oppsøkte andre behandlingstilbud parallelt. Psykologen redegjør videre for at hun avsluttet behandlingen to år senere, med bakgrunn i en vurdering av at behandlingsprosessen «sto fast» og at hun ikke hadde tilstrekkelig kompetanse til å føre saken videre. Psykologen sier hun foreslo annen oppfølging, men at klager avviste eller også ikke besvarte henvendelser om dette.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Vedlagt klagers redegjørelse er flere kopier av avisartikler samt kopi av epostutveksling mellom klager og psykologen.

Som svar på redegjørelsen, gjentar klager at han opplevde det som et alvorlig tillitsbrudd at psykologen skal ha gitt uttrykk for bekymring med tanke på hans politiske ståsted og mulige radikaliserings. Klager stiller også spørsmål ved psykologens kompetanse og om hvorfor

psykologen ikke valgte å gå videre med sine mistanker om radikaliserings dersom det var slik at hun vurderte ham som farlig.

Klager fremholder at dette tillitsbruddet gjorde det vanskelig å gå videre med behandlingen på en slik måte at denne kunne ha det resultatet klager ønsket.

v) Sluttkommentarer fra psykologen

I sine sluttkommentarer gjentar psykologen at hun anerkjenner klagers opplevelse av å være fortvilet, sint og opprørt og at hun tar dette til etterretning.

FERs vurdering og konklusjon

Klager fremstiller i sitt første brev tre klagepunkter med utgangspunkt i ulike forhold knyttet til vurdering og behandling hos psykologen og hans opplevelse av denne. I sin redegjørelse beskriver psykologen behandlingsforløpet og vurderinger som er gjort i løpet av dette. Psykologen fremstiller en teoretisk forståelse av sammenhengen mellom behandlingen og klagers reaksjoner på den og på henne. Videre fremstilles det en teoretisk forankret forståelse av sammenhengen mellom klagers utfordringer og påfølgende reaksjonsmønster i behandlingsforløpet. FER mener at redegjørelsen med fordel kunne hatt mer fokus på klagers opplevelser og reaksjoner som beskrives i og er bakgrunnen for klagen.

FER valgte innledningsvis å åpne for kontradiksjon på to av punktene i klagen. Det første punktet ble ikke åpnet for kontradiksjon fordi dette klart dreide seg om en faglig vurdering som FER ikke har mandat til å vurdere eller overprøve. Punkt tre i FERs oppsummering av klagen, berører psykologens faglige vurderinger knyttet til eventuell avslutning av behandlingsforløp eller eventuell viderehenvisning. FER kan ikke overprøve faglige vurderinger knyttet til eventuell avslutning eller fortsettelse av behandlingsforløpet og tar til etterretning at det beskrives flere forsøk på å videreføre og supplere behandlingen.

Vedrørende punkt to i FERs oppsummering, der det beskrives at psykologen har opptrådt på en måte vi forstår klager må ha opplevd som ubehagelig, er dette en type handling det erfaringsmessig er vanskelig å følge opp i en fagetisk sak. FER har forståelse for at det ofte kan være ulike synspunkt på hvordan en gitt situasjon har forløpt, og hva som er blitt sagt og gjort i disse situasjonene. FER valgte likevel å åpne for kontradiksjon på dette punktet, av hensyn til å kunne belyse situasjonen og gi mulighet til refleksjon over ulike opplevelser av situasjonen.

Klager fremholder at psykologen har fortsatt behandlingen til tross for manglende tillit og ingen bedring, av økonomiske hensyn. FER åpnet for kontradiksjon på dette punktet. FER kan ikke se at det fremkommer opplysninger i kontradiksjonsprosessen som støtter dette.

På bakgrunn av den fremlagte klagen, mottatte tillegg til klager/kommentarer og redegjørelsen finner FER at det ikke er godtgjort brudd på EPNP.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige

dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard